

V Bruseli 16. októbra 2020
(OR. en)

11987/20

**Medziinštitucionálny spis:
2020/0300(COD)**

ENV 636
DEVGEN 139
ECO 45
SAN 362
PECHE 324
AGRI 360
IND 180
CHIMIE 51
ENER 381
RECH 404
TRANS 478
CODEC 1019

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. októbra 2020
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2020) 652 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o všeobecnom environmentálnom akčnom programe do roku 2030

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2020) 652 final.

Príloha: COM(2020) 652 final

V Bruseli 14. 10. 2020
COM(2020) 652 final

2020/0300 (COD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o všeobecnom environmentálnom akčnom programe do roku 2030

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Európska environmentálna agentúra (EEA) 4. decembra 2019 uverejnila svoju správu „The European environment – state and outlook 2020“ (Európske životné prostredie – stav a výhľad po roku 2020) (SOER)¹ a jej výsledky nás nútia zamyslieť sa. Aktuálne výzvy v oblasti životného prostredia, klímy i udržateľnosti dosiahli nebývalý rozsah a naliehavosť a vyžadujú si okamžité a koordinované opatrenia a systémové riešenia. Politiky Únie v oblasti životného prostredia v posledných desaťročiach priniesli nezanedbateľné výhody bez toho, aby ovplyvnili dlhodobú konkurencieschopnosť EÚ, pričom za posledných pár rokov sa *acquis* čoraz viac orientuje na dlhodobé vízie, cieľové hodnoty a strategické rámcové politiky účinne znižujúce environmentálne tlaky. Strata biodiverzity, zhoršovanie ekosystémových služieb, zmena klímy a jej vplyvy, ako aj neudržateľné využívanie zdrojov, znečisťovanie životného prostredia a súvisiace riziká pre ľudské zdravie a životné podmienky, prírodu, ekosystémy a hospodárstvo si však vyžadujú ďalšie rozhodné opatrenia v EÚ a na celom svete.

Európska komisia zareagovala na tieto výzvy a 11. decembra 2019 prijala Európsku zelenú dohodu² – ambiciózný program, podľa ktorého sa EÚ má do roku 2050 stať prvým klimaticky neutrálnym kontinentom s cieľom chrániť, zachovať a zlepšiť prírodný kapitál EÚ a chrániť zdravie a dobré životné podmienky občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Na základe modelu regeneračného rastu, pri ktorom sa planéta navracia viac, než sa od nej berie, sa v danom programe načrtávajú priority v oblasti životného prostredia v nasledujúcich rokoch a ambície Únie transformovať svoje hospodárstvo tak, aby na zreteli malo udržateľnú budúcnosť a zároveň na nikoho nezabudlo. Na zrealizovanie týchto cieľov program obsahuje aj koncepciu súboru hlboko transformačných politík a naliehavú výzvu adresovanú Únii, aby na celosvetovej úrovni posilnila svoje vedúce postavenie v otázkach klímy a životného prostredia.

EÚ po širokej diskusii o oznámení „Čistá planéta pre všetkých“³ v marci 2020 podľa Parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy⁴ predložila svoju dlhodobú stratégiu, čím sa zaviazala stať sa klimaticky neutrálnym hospodárstvom do roku 2050. Komisia navrhla zakotviť tento cieľ v európskom právnom predpise v oblasti klímy⁵. Európska komisia takisto prijala celý rad nových strategických iniciatív, predovšetkým nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo v záujme čistej a konkurencieschopnej Európy⁶, stratégiu biodiverzity do roku 2030⁷ a stratégiu „z farmy na vidličku“⁸.

EÚ takisto prijala komplexnú odpoveď na krízu spôsobenú koronavírusom, ktorá si žiada veľké obete v spôsobe života a zabezpečovaní živobytia a viedla k nebývalým problémom pri

¹ Správa Európskej environmentálnej agentúry: *The European environment - state and outlook 2020, Knowledge for transition to a sustainable Europe* (Európske životné prostredie – stav a výhľad po roku 2020: znalosti potrebné na prechod na udržateľnú Európu) (2019).

² COM(2019) 640 final.

³ COM(2018) 773 final.

⁴ Stratégia, ktorú predložilo Chorvátsko a Európska komisia v mene Európskej únie a jej členských štátov, *Dlhodobá stratégia nízkoemisného rozvoja Európskej únie a jej členských štátov* (2020, <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/HR-03-06-2020%20EU%20Submission%20on%20Long%20term%20strategy.pdf>).

⁵ COM(2020) 80 final.

⁶ COM(2020) 98 final.

⁷ COM(2020) 380 final.

⁸ COM(2020) 381 final.

tvorbe politiky, pričom situáciu ešte zhoršuje prudký hospodársky pokles. Plán obnovy „Next Generation EU“, ktorý Európska komisia navrhla 27. mája 2020 a Európska rada schválila na svojom mimoriadnom zasadnutí v júli 2020, zdôrazňuje štatút Európskej zelenej dohody ako novej stratégie rastu Európy a jej úlohy pri dosahovaní udržateľnej a rýchlej obnovy, ako aj zabezpečovaní dlhodobej predvídateľnosti v snahe o klimatickú neutrálnosť a v konečnom dôsledku pri spravodlivej transformácii, pri ktorej sa na nikoho nezabudne. Spoločnému záväzku EÚ k zelenej obnove sa dostane podporou prostredníctvom 8. environmentálneho akčného programu, ktorý obsahuje rovnakú dlhodobú víziu a ciele environmentálnych priorít ako sú stanovené v Európskej zelenej dohode.

Environmentálne akčné programy udávajú smerovanie vývoja environmentálnej politiky EÚ od začiatku 70. rokov 20. storočia. Platnosť siedmeho environmentálneho akčného programu (7. EAP) uplynie 31. decembra 2020. V jeho článku 4 ods. 3 sa od Komisie vyžaduje, aby prípadne včas predstavila návrh ôsmeho environmentálneho akčného programu (8. EAP) v snahe zabrániť vákuu medzi 7. a 8. EAP. V Európskej zelenej dohode sa oznámilo prijatie nového environmentálneho akčného programu.

Rada, Európsky parlament a Výbor regiónov vyzvali Komisiu, aby najneskôr začiatkom roka 2020 predložila návrh na 8. EAP.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Tento návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o novom všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030 je založený na článku 192 ods. 3 ZFEÚ. S cieľom zabezpečiť zodpovednosť EÚ a členských štátov za tento program a dosiahnuť jeho prioritné ciele sa v tomto návrhu rozhodnutia stanovuje podporný rámec na podchytenie úspechov pri prioritných cieľoch a zabezpečuje, aby sa pokrok pri dosahovaní cieľov pravidelne meral.

Ciele tohto návrhu rozhodnutia nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť samostatne. Keďže politika v oblasti životného prostredia a zmeny klímy je oblasť spoločnej právomoci v EÚ a je decentralizovanou politikou, jedným z účelov tohto programu je vytvoriť spoločnú zodpovednosť všetkých troch inštitúcií EÚ a členských štátov za jej ciele a poskytnúť tvorcom politiky a iným zainteresovaným stranám (vrátane regiónov a miest, podnikov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a jednotlivých občanov) spoľahlivý rámec a ukázať potrebné smerovanie opatrení.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ A KONZULTÁCIE SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI

Komisia 15. mája 2019 uverejnila správu o hodnotení 7. EAP⁹. Správe predchádzal proces rozsiahlych konzultácií, ktoré prebiehali počas roku 2018 a pozostávali z verejnej konzultácie, cieľenej konzultácie s členskými štátmi a cieľenej konzultácie so zainteresovanými stranami, ako aj dvoch verejných workshopov.

Pri hodnotení sa zistilo, že 7. EAP sa vo všeobecnosti vníma ako účinný a vysoko strategický nástroj na udávanie smerovania politiky v oblasti životného prostredia. Pre mnohých funguje EAP aj ako plánovací nástroj zabezpečujúci kontinuitu politiky v oblasti životného prostredia, a to vrátane jej dlhodobej vízie a predvídateľnosti opatrení Európskej komisie, a okrem toho má pozitívny vplyv na uplatňovanie hľadiska životného prostredia a zefektívňovanie politiky

⁹ COM(2019) 233 final.

v tejto oblasti. Prioritné ciele 7. EAP sa vo všeobecnosti naďalej považujú za platné, predovšetkým vo vízii do roku 2050.

Európsky parlament 22. novembra 2017 uverejnil posúdenie vykonávania 7. EAP¹⁰, potom 6. marca 2018 nasledovala správa o jeho vykonávaní a 17. apríla 2018 uznesenie¹¹.

Európsky výbor regiónov 31. júla 2018 uverejnil štúdiu o miestnom a regionálnom rozmere 8. EAP¹², po ktorej 7. februára 2019 nasledovalo stanovisko¹³.

Ako následná činnosť po diskusiách na neformálnom zasadnutí Rady pre životné prostredie 29. a 30. októbra 2018 v Grazi (Rakúsko) sa 11. – 12. júna 2019 v Hainburgu (Rakúsko) uskutočnil workshop o budúcom environmentálnom akčnom programe. Rada pod fínskym predsedníctvom 4. októbra 2019 prijala závery k „8. environmentálnemu akčnému programu – Spoločne zvrátiť trendy“¹⁴.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh rozhodnutia sa zostavil v súlade s komisijným návrhom viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027. Návrh zahŕňa finančný výkaz, v ktorom sa zavádza potreba dodatočných zdrojov pre Európsku environmentálnu agentúru (EEA) a Európsku chemickú agentúru (ECHA) na podporu nového rámca monitorovania, merania a podávania práv, ktorý je súčasťou tohto programu.

Zapojenie Európskej environmentálnej agentúry (EEA) a Európskej chemickej agentúry (ECHA) má zásadný význam pre túto prácu a dosiahnutie cieľov 8. EAP. Nový rámec monitorovania a podávania správ navrhnutý na účely 8. EAP bude do najväčšej možnej miery zahŕňať existujúce nástroje na monitorovanie a ukazovatele založené predovšetkým na európskych štatistikách a údajoch z EEA a ECHA, čím sa zabráni dvojitej práci a obmedzí sa administratívna záťaž pre členské štáty. To znamená, že sa týmto agentúram zverujú dodatočné úlohy, aby mohli v plnej miere prispieť k dosahovaniu priorít a vytváraniu základných podmienok stanovených v článku 3 a 4 tohto programu.

5. ĎALŠIE PRVKY

Vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Celkovým cieľom 8. EAP je urýchliť prechod Únie na klimaticky neutrálne, čisté, obehové hospodárstvo efektívne využívajúci zdroje, a to spravodlivým a inkluzívnym spôsobom, ako aj dosiahnuť environmentálne ciele Agendy 2030 Organizácie Spojených národov a jej ciele udržateľného rozvoja, čím sa bezvýhradne podporia ciele v oblasti životného prostredia a klímy vytyčené v Európskej zelenej dohode.

Článok 1

Predmetný návrh slúži na zvýšenie súdržnosti a synergických účinkov medzi opatreniami na všetkých úrovniach správy, a to prostredníctvom integrovaného merania pokroku dosahovaného pri cieľoch v oblasti životného prostredia a klímy. V súlade s príslušom

¹⁰ Posúdenie vplyvu Európskeho parlamentu: *Implementation of the 7th Environment Action Programme – Mid-term review* (Vykonávanie 7. environmentálneho akčného programu – hodnotenie v polovici trvania) (2017).

¹¹ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2018 o vykonávaní 7. environmentálneho akčného programu [2017/2030(INI)].

¹² Výbor regiónov: *Príprava 8. environmentálneho akčného programu (EAP) – Miestny a regionálny rozmer* (2018).

¹³ Ú. v. EÚ C 168, 16.5.2019, s. 27 – 36.

¹⁴ Závery Rady zo 4. októbra 2019 (12795/19).

„neškodit“ ukotveným v Európskej zelenej dohode podporuje zmiernenie tlaku na životné prostredie a klímu a posilnenie integrovanej koncepcie vývoja a vykonávania politiky, predovšetkým uplatňovaním hľadiska udržateľnosti vo všetkých relevantných iniciatívach a projektoch na vnútroštátnej úrovni i úrovni EÚ.

Článok 2

Zodpovednosť za dosiahnutie cieľov a zámerov týkajúcich sa životného prostredia a klímy spoločne nesú Únia a jej členské štáty a ich realizácia si vyžaduje opatrenia od všetkých aktérov, vlád na úrovni EÚ, vnútroštátnej, regionálnej i miestnej úrovni, od sociálnych partnerov, občianskej spoločnosti, občanov a podnikov.

V článku 2 sa stanovujú tematicky prioritné ciele v kontexte dlhodobého cieľa „žiť dobre v rámci možností našej planéty“ do roku 2050, ktorý sa vytýčil už v 7. EAP.

Článok 3

Európska zelená dohoda zdôrazňuje nevyhnutnosť zabezpečiť účinné presadzovanie a plnenie politik a právnych predpisov.

V článku 3 sa stanovuje základ pre spoločné chápanie a záväzok, pokiaľ ide o základné podmienky potrebné na dosiahnutie daných tematických prioritných cieľov, čím sa zabezpečí súdržnosť pri vykonávaní na primeranej úrovni. Komisia oznámila, že zlepší spôsob, akým jej usmernenia k lepšej právnej regulácii a podporné nástroje riešia otázky udržateľnosti a inovácie tak, aby všetky iniciatívy EÚ dodržiavali zelený prísľub „neškodit“.

Článok 4

Individuálne legislatívne nástroje v oblasti životného prostredia zahŕňajú povinnosť členských štátov pravidelne podávať správy o konkrétnych environmentálnych politikách, pričom ale v práve EÚ neexistuje komplexný rámec na zabezpečenie koordinovanej koncepcie celkového dosahovania cieľov Únie v oblasti životného prostredia. V Európskej zelenej dohode sa oznámilo, že nový environmentálny akčný program bude zahŕňať nový mechanizmus monitorovania v snahe zaručiť, aby Únia naďalej smerovala k dosiahnutiu svojich environmentálnych cieľov.

Tento monitorovací rámec 8. EAP by sa nemal dotýkať existujúcich nástrojov na podávanie správ o životnom prostredí a klíme ani nástrojov na ich správu, a to ani nástrojov správy energetickej únie a opatrení v oblasti klímy.

- *Meranie pokroku pri dosahovaní cieľov v oblasti životného prostredia a klímy v širšom kontexte udržateľnosti, kvality životných podmienok a odolnosti*

Meranie pokroku EÚ a jej členských štátov pri dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja vytýčených na obdobie do roku 2030 si vyžaduje integrovaný rámec pre environmentálne, sociálne a ekonomické ciele. Rada¹⁵ a Európsky hospodársky a sociálny výbor¹⁶ vyzývajú na meranie hospodárskej výkonnosti a spoločenského pokroku aj z iných hľadísk, nielen z hľadiska HDP, a na zmenu spočívajúcu v zavedení „dobrých životných podmienok“ ako orientačného kritéria politiky, čo podporuje aj Organizácia pre hospodársku

¹⁵ Pozri napr. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/sk/pdf>.

¹⁶ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

spoluprácu a rozvoj¹⁷. Poslanci Európskeho parlamentu spolu so zainteresovanými stranami zorganizovali konferenciu „Post Growth 2018“¹⁸.

V tomto kontexte bude monitorovací rámec 8. EAP poskytovať vstupy o životnom prostredí a klíme plynúce do celkového úsilia EÚ merať pokrok pri dosahovaní udržateľnosti, dobrých životných podmienok a odolnosti (vrátane odolnosti voči katastrofám). Mal by byť zdrojom informácií pre tvorcov politík a zainteresované strany, či Únia a jej členské štáty naďalej smerujú k dosiahnutiu systémovej transformácie.

Stanovenie monitorovacieho rámca 8. EAP treba vnímať aj v kontexte inej správy vecí verejných a monitorovania, predovšetkým európskeho semestra, monitorovacej správy Eurostatu zameranej na ciele udržateľného rozvoja a výročnej správy o strategickom výhľade, ktoré takisto vychádzajú z dostupných údajov a používajú ukazovatele, ktoré sú najviac relevantné z hľadiska predmetných politických cieľov. Spomenuté nástroje správy a monitorovania síce slúžia na iné účely, mali by sa však čoraz viac prepájať v snahe ďalej zlepšiť ich súdržnosť.

– *Na ceste k súboru hlavných ukazovateľov 8. EAP*

Monitorovanie siedmeho environmentálneho akčného programu vykonala Európska environmentálna agentúra, pričom uverejňovala ročné správy o environmentálnych ukazovateľoch¹⁹. Vypracovala sa hodnotiacia tabuľka takmer 30 ukazovateľov na monitorovanie prioritných cieľov 7. EAP.

Monitorovací rámec 8. EAP by mal odrážať jeho nové prioritné ciele. Mal by obsahovať obmedzený počet kľúčových ukazovateľov na komunikáciu na vysokej úrovni, ktoré budú prezentovať ucelený obraz stavu životného prostredia, hlavné tlaky a účinnosť našej reakcie. Takisto by tieto ukazovatele mali byť relevantné z hľadiska celkových cieľov zvýšenia kvality životných podmienok a odolnosti našich hospodárstiev a spoločnosti.

Pri výbere hlavných ukazovateľov 8. EAP sa náležite zohľadnia prebiehajúce práce na zlepšovaní monitorovania biodiverzity, obehového hospodárstva a nulového znečisťovania, ktoré sa všetky majú dokončiť do obdobia 2021/22, ako aj iné nástroje monitorovania vzťahujúce sa na politiku v oblasti životného prostredia a klímy vrátane správy energetickej únie a opatrení v oblasti klímy. Malo by sa pri ňom vychádzať z dostupných údajov v členských štátoch a na úrovni EÚ, a predovšetkým z údajov Európskej environmentálnej agentúry, ako aj Európskeho štatistického systému.

Európska environmentálna agentúra a Európska chemická agentúra budú podporovať Komisiu pri zlepšovaní prístupnosti a relevantnosti údajov. Zahŕňa to zaplnenie medzier v ukazovateľoch, predovšetkým pri monitorovaní politiky týkajúcej sa stratégie nulového znečistenia a prepojenia politík v oblasti životného prostredia, sociálnych otázok a zdravia.

Vytvorenie monitorovacieho rámca 8. EAP podporí nová databáza environmentálnych ukazovateľov – jednoducho prístupnej online knižnice ukazovateľov, ktorá bude ponúkať úplný a štruktúrovaný prehľad viacerých stovák existujúcich environmentálnych ukazovateľov.

– *Planetárne medze*

Proces vytvárania rámca monitorovacieho 8. EAP predstavuje príležitosť preskúmať potenciál prebiehajúcich prác Spoločného výskumného centra Komisie, Európskej environmentálnej

¹⁷ Pozri napr. *rámec OECD pre dobré životné podmienky, rámec OECD pre politické opatrenia v oblasti inkluzívneho rastu, iniciatívu „Lepší život“ a iniciatívu „Nové prístupy k hospodárskym výzvam“*.

¹⁸ <https://www.postgrowth2018.eu/>.

¹⁹ Pozri napr. <https://www.eea.europa.eu/publications/environmental-indicator-report-2018>.

agentúry a iných aktérov vzhľadom na planetárne medze (napr. využívanie sladkej vody, zmena využívania pôdy, acidifikácia oceánov) a na stopu spotreby Únie vrátane odlesňovania a degradácie lesov v tretích krajinách.

Klimatológia, a najmä práca Medzivládneho panela o zmene klímy už poskytujú spoľahlivé údaje a informácie o miere emisií skleníkových plynov, ktorá je zlučiteľná s cieľmi Parížskej dohody v snahe udržať celosvetové zvyšovanie teploty výrazne pod 2 °C a vyvinúť úsilie obmedziť ho na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami, práca zameraná na iné planetárne medze ešte prebieha. Je dôležité v nej pokročiť, aby bolo možné tvorcom politik a zainteresovaným stranám dodať informácie o tom, či sú politiky v oblasti životného prostredia dostatočne ambiciózne na to, aby sa Európa naďalej pohybovala v bezpečnom operačnom priestore planéty²⁰.

– *Proces konzultácie k hlavným ukazovateľom 8. EAP*

Komisia otvorí široký proces konzultácií, do ktorých sa zapoja ostatné inštitúcie EÚ, členské štáty a zainteresované strany v snahe skoncipovať komplexný monitorovací rámec 8. EAP, na základe konzultačného dokumentu zachytávajúceho navrhnutú metodiku a kroky, ktoré treba vykonať.

Komisia na základe týchto konzultácií plánuje predstaviť súbor hlavných ukazovateľov 8. EAP do konca roka 2021.

Postup sa bude úzko koordinovať s prebiehajúcimi pracovnými okruhmi oznámenými v Európskej zelenej dohode s cieľom skoncipovať alebo preskúmať rámce na monitorovanie obehového hospodárstva, biodiverzity a nulového znečisťovanie v snahe zaručiť celkovú súdržnosť a znížiť administratívnu záťaž.

Článok 5 – Hodnotenie

V článku 5 sa stanovuje, že hodnotenie 8. EAP sa uskutoční v roku 2029 pred uplynutím jeho platnosti koncom roka 2030.

²⁰ COM(2020) 98 final, strana 18.

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o všeobecnom environmentálnom akčnom programe do roku 2030

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 3,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²¹,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²²,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) V súlade s článkom 192 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie všeobecné environmentálne akčné programy od roku 1973 poskytujú rámec pre činnosť Únie v oblasti životného prostredia a klímy.
- (2) V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ²³ sa stanovil siedmy environmentálny akčný program (7. EAP), ktorý obsahuje environmentálny program Únie do 31. decembra 2020, ako aj dlhodobú víziu do roku 2050.
- (3) Komisia vo svojom hodnotení 7. EAP²⁴ dospela k záveru, že jeho vízia do roku 2050 a prioritné ciele sú stále platné, že prispel k prijímaniu predvídateľnejších, rýchlejších a lepšie koordinovaných opatrení v environmentálnej politike a že jeho štruktúra a podporný rámec prispeli k vytvoreniu synergií, čím sa zvýšila účinnosť a efektívnosť environmentálnej politiky. Okrem toho z hodnotenia vyplynulo, že sa v 7. EAP anticipovala Agenda 2030 Organizácie Spojených národov, pretože sa v ňom dôraz kládol na to, aby hospodársky rast a sociálny blahobyt záviseli od zdravej základne prírodných zdrojov, a uľahčilo sa ním plnenie cieľov udržateľného rozvoja. Umožnil takisto Únii vystupovať jednotne na globálnej scéne v otázkach klímy a životného prostredia. Komisia vo svojom hodnotení 7. EAP dospela ďalej k záveru, že pokrok súvisiaci s ochranou prírody, zdravím a integráciou politiky nie je dostatočný.
- (4) Podľa správy EEA s názvom „Európske životné prostredie – stav a výhľad 2020“ (ďalej len „SOER 2020“) je rok 2020 jedinečnou príležitosťou pre Úniu preukázať vedúce postavenie v oblasti udržateľnosti a čeliť naliehavým výzvam v tejto oblasti, ktoré si vyžadujú systémové riešenia. Ako sa uvádza v SOER 2020, zmeny v globálnej klíme a ekosystémoch, ktoré možno pozorovať od 50 rokov 20. storočia, nemajú za posledné desaťročia až tisícročia obdobu. Svetové obyvateľstvo sa od roku 1950

²¹ Vložiť, ak EHSV prijme stanovisko k návrhu.

²² Vložiť, ak VR prijme stanovisko k návrhu.

²³ Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171.

²⁴ COM(2019) 233 final.

strojnásobilo, zatiaľ čo počet obyvateľov žijúcich v mestách sa štvornásobne zvýšil. Pri súčasnom modeli rastu sa očakáva, že environmentálne tlaky sa budú ďalej zvyšovať, čo bude mať priame a nepriame škodlivé účinky na ľudské zdravie a dobré životné podmienky. Platí to najmä pre odvetvia s najväčším vplyvom na životné prostredie – potraviny, mobilita, energetika, ako aj infraštruktúra a budovy.

- (5) Európska komisia reagovala na výzvy identifikované v SOER 2020 prijatím Európskej zelenej dohody²⁵: novej stratégie rastu pre dvojakú, ekologickú a digitálnu transformáciu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s hospodárstvom, ktoré je konkurencieschopné, klimaticky neutrálne a efektívne využíva zdroje. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) zakotvuje²⁶ v práve cieľ Únie dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu.
- (6) Európska zelená dohoda tvorí základ pre plán obnovy „Next Generation EU“, ktorý podporuje investície do kľúčových ekologických odvetví potrebné na budovanie odolnosti a vytváranie rastu a pracovných miest v spravodlivej a inkluzívnej spoločnosti. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktorý spolu s rozpočtom Únie na roky 2021 – 2027 bude motorom hospodárskej obnovy Únie po kríze spôsobenej koronavírusom, takisto vychádza z prioritných cieľov stanovených v Európskej zelenej dohode. Okrem toho by všetky iniciatívy v rámci plánu obnovy „Next Generation EU“ mali rešpektovať prísľub Európskej zelenej dohody „neškodiť“.
- (7) Environmentálne akčné programy udávajú smerovanie vývoja environmentálnej politiky EÚ od začiatku 70. rokov 20. storočia. Platnosť 7. EAP uplynie 31. decembra 2020 a v jeho článku 4 ods. 3 sa od Komisie vyžaduje, aby v prípade potreby včas predstavila návrh ôsmeho environmentálneho akčného programu (8. EAP) v snahe zabrániť vákuu medzi 7. a 8. EAP. V Európskej zelenej dohode sa oznámilo prijatie nového environmentálneho akčného programu.
- (8) 8. EAP by mal podporovať ciele Európskej zelenej dohody v oblasti životného prostredia a klímy v súlade s dlhodobým cieľom „žiť dobre v rámci možností našej planéty“ do roku 2050, ktorý je stanovený už v 7. EAP. Mal by prispieť k dosiahnutiu Agendy 2030 Organizácie Spojených národov a jej cieľov trvalo udržateľného rozvoja.
- (9) 8. EAP by mal urýchliť prechod na regeneračné hospodárstvo, ktoré planéte navracia viac, než si od nej berie. V modeli regeneračného rastu sa uznáva, že dobré životné podmienky a prosperita našich spoločností závisia od stabilnej klímy, zdravého životného prostredia a prosperujúcich ekosystémov, ktoré poskytujú bezpečný operačný priestor pre naše hospodárstva. Keďže svetové obyvateľstvo a dopyt po prírodných zdrojoch naďalej rastú, hospodárska činnosť by sa mala rozvíjať spôsobom, ktorý neškodí, ale naopak zvráti zmenu klímy a zhoršovanie životného prostredia, minimalizuje znečistenie a povedie k udržaniu a obohacovaniu prírodného kapitálu, a tým zaistí bohatstvo obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov. Regeneračné hospodárstvo prostredníctvom neustálych inovácií, adaptácie na nové výzvy a spoločnej tvorby posilňuje odolnosť a chráni dobré životné podmienky súčasných a budúcich generácií.
- (10) V 8. EAP by sa mali stanoviť tematické prioritné ciele v týchto oblastiach: klimatická neutralita, adaptácia na zmenu klímy, ochrana a obnova biodiverzity, obehové

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

hospodárstvo, stratégia nulového znečistenia a zníženie environmentálnych tlakov vyplývajúcich z výroby a zo spotreby. Okrem toho by sa v ňom mali určiť podmienky umožňujúce dosiahnutie dlhodobých a tematických prioritných cieľov pre všetkých zapojených aktérov.

- (11) Environmentálna politika je veľmi decentralizovaná, a preto by sa opatrenia na dosiahnutie prioritných cieľov 8. EAP mali prijímať na rôznych úrovniach riadenia, t. j. na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, s kooperatívnym prístupom k viacúrovňovému riadeniu. Integrovaný prístup k tvorbe a vykonávaniu politiky by sa mal posilniť s cieľom maximalizovať synergie medzi hospodárskymi, environmentálnymi a sociálnymi cieľmi a zároveň venovať náležitú pozornosť možným kompromisom a potrebám zraniteľných skupín. Na zabezpečenie úspechu 8. EAP a dosiahnutie jeho prioritných cieľov je navyše dôležité transparentné zapojenie neštátnych aktérov.
- (12) Posilnená spolupráca s partnerskými krajinami, dobrá globálna správa v oblasti životného prostredia, ako aj synergie medzi vnútornými a vonkajšími politikami Únie sú kľúčom k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti životného prostredia a klímy.
- (13) Európska komisia by mala posúdiť pokrok Únie a členských štátov pri dosahovaní prioritných cieľov 8. EAP v kontexte prechodu k väčšej udržateľnosti, dobrým životným podmienkam a odolnosti. Je to v súlade s výzvami Rady²⁷ a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²⁸, aby sa hospodárska výkonnosť a spoločenský pokrok merali „nad rámec HDP“ (t. j. použitím aj iných meradiel) a aby sa prešlo na používanie „dobrých životných podmienok“ ako orientačného kritéria politiky, čo podporuje aj organizácia OECD²⁹.
- (14) Posúdenie pokroku pri plnení prioritných cieľov 8. EAP by malo odrážať najnovší vývoj vzhľadom na dostupnosť a relevantnosť údajov a ukazovateľov. Malo by byť v súlade s nástrojmi monitorovania alebo riadenia, ktoré sa vzťahujú na špecifickejšie aspekty politiky v oblasti životného prostredia a klímy, ako je najmä nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999³⁰, s nástrojmi na preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov alebo s monitorovacími nástrojmi v oblasti obehového hospodárstva, nulového znečistenia, biodiverzity, ovzdušia, vody, pôdy, odpadu, alebo v súlade s inými environmentálnymi politikami a bez toho, aby tieto nástroje boli posudzovaním dotknuté. Spolu s ďalšími nástrojmi používanými v rámci európskeho semestra, v monitorovacej správe Eurostatu k cieľom udržateľného rozvoja a v správe Komisie o strategickom výhlade³¹ by bolo súčasťou koherentného prepojeného súboru nástrojov monitorovania a riadenia.
- (15) Komisia, EEA a iné príslušné agentúry by mali mať prístup k údajom a ukazovateľom, ktoré poskytli členské štáty, a mali by ich opätovne používať v súlade s uplatniteľnými právnymi aktmi Únie. Okrem toho by sa mali využívať aj iné zdroje údajov, ako sú satelitné údaje a spracované informácie z európskeho programu pozorovania Zeme (Copernicus), Európskeho informačného systému o lesných požiaroch a Európskeho systému varovania pred povodňami, alebo dátových platforiem, ako je Európska

²⁷ Pozri napr. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/sk/pdf>.

²⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

²⁹ Pozri napr. rámec OECD pre dobré životné podmienky, rámec OECD pre politické opatrenia v oblasti inkluzívneho rastu, iniciatívu „Lepší život“ a iniciatívu „Nové prístupy k hospodárskym výzvam“.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1 – 77).

³¹ COM(2020) 493 final.

námorná monitorovacia a dátová sieť alebo informačná platforma na monitorovanie chemických látok. Uplatňovanie moderných digitálnych nástrojov a umelej inteligencie umožňuje efektívne riadenie a analýzu údajov, čím znižuje administratívnu záťaž a zároveň zvyšuje včasnosť a kvalitu údajov.

- (16) Okrem toho v súlade s požiadavkami stanovenými v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES, 2007/2/ES a (EÚ) 2019/1024 by členské štáty mali zabezpečiť, aby príslušné údaje, informácie a ukazovatele na monitorovanie vykonávania 8. EAP boli voľne dostupné, nediskriminačné, s otvoreným prístupom, primerané, vysokokvalitné, porovnateľné, aktuálne, používateľsky ústretové a ľahko dostupné online.
- (17) V záujme dosiahnutia prioritných cieľov 8. EAP by EEA a ECHA mali byť vybavené primeranou kapacitou a dostatočnými zdrojmi na zabezpečenie spoľahlivých, dostupných a transparentných poznatkov a dôkazov na podporu vykonávania strategických priorít Európskej zelenej dohody a hodnotenia pokroku v rámci programu.
- (18) Aby sa zohľadnili vyvíjajúce sa politické ciele a dosiahnutý pokrok, mala by Komisia vyhodnotiť 8. EAP v roku 2029.
- (19) Ciele tohto rozhodnutia nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov daného akčného programu ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, a preto môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto rozhodnutie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedených cieľov,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1 – Predmet

1. Toto rozhodnutie stanovuje všeobecný akčný program v oblasti životného prostredia na obdobie do 31. decembra 2030 (ďalej len „8. EAP“). Stanovuje jeho prioritné ciele, určuje základné podmienky na ich dosiahnutie a rámec na meranie toho, či sú Únia a jej členské štáty na dobrej ceste k splneniu týchto prioritných cieľov.
2. 8. EAP sa zameriava na urýchlenie prechodu na klimaticky neutrálne, čisté a obehové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje spravodlivým a inkluzívnym spôsobom a podporuje environmentálne a klimatické ciele Európskej zelenej dohody a jej iniciatívy.
3. 8. EAP tvorí základ na dosiahnutie cieľov v oblasti životného prostredia a klímy vymedzených v rámci Agendy 2030 Organizácie Spojených národov a jej cieľov trvalo udržateľného rozvoja a jeho rámec monitorovania predstavuje súčasť úsilia EÚ merať pokrok smerom k väčšej udržateľnosti vrátane klimatickej neutrality a efektívneho využívania zdrojov, dobrých životných podmienok a odolnosti.

Článok 2 – Prioritné ciele

1. Dlhodobým prioritným cieľom 8. EAP do roku 2050 je, aby občania žili dobre, v rámci planetárnych medzí v regeneračnom hospodárstve, kde sa ničím neplytvá, čisté emisie skleníkových plynov sú na nulovej úrovni a hospodársky rast je oddelený od využívania zdrojov a zhoršovania životného prostredia. Zdravé životné prostredie tvorí základ dobrých životných podmienok občanov, zaručuje, že biodiverzita

prosperuje a prírodný kapitál je chránený, obnovený a oceňovaný spôsobmi, ktoré zvyšujú odolnosť voči zmene klímy a iným environmentálnym rizikám. Únia udáva tempo, aby zabezpečila prosperitu súčasných a budúcich generácií na celom svete.

2. 8. EAP má týchto šesť tematických prioritných cieľov:
- a) nezvratné a postupné znižovanie emisií skleníkových plynov a zlepšovanie ich odstraňovania pomocou prírodných a iných záchytov v Únii s cieľom dosiahnuť cieľ zníženia emisií skleníkových plynov stanovený na obdobie do roku 2030 a dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) .../...³²;
 - b) neustály pokrok pri zvyšovaní adaptačnej schopnosti, posilňovaní odolnosti a znižovaní zraniteľnosti voči zmene klímy;
 - c) pokrok smerom k modelu regeneračného rastu, pri ktorom sa planéta navracia viac, než sa od nej berie, oddelenie hospodárskeho rastu od využívania zdrojov a zhoršovania životného prostredia a urýchlenie prechodu na obehové hospodárstvo;
 - d) presadzovanie stratégie nulového znečistenia životného prostredia bez toxických látok vrátane ovzdušia, vody a pôdy a ochrana zdravia a dobrých životných podmienok občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi;
 - e) ochrana, zachovanie a obnova biodiverzity a posilnenie prírodného kapitálu, najmä ovzdušia, vody, pôdy a lesov, sladkej vody, mokradí a morských ekosystémov;
 - f) podpora environmentálnej udržateľnosti a zníženie kľúčových environmentálnych a klimatických tlakov súvisiacich s výrobou a spotrebou, najmä v oblasti energetiky, priemyselného rozvoja, budov a infraštruktúry, mobility a potravinového systému.

Článok 3 – Základné podmienky na dosiahnutie prioritných cieľov tohto programu

1. Dosiahnutie prioritných cieľov 8. EAP si bude vyžadovať:
- a) zabezpečenie účinného a efektívneho vykonávania právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia a klímy a snaha o excelentnosť environmentálneho správania na úrovni Únie, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a to aj prostredníctvom poskytovania primeraných administratívnych kapacít a kapacít na zabezpečenie súladu, ako sa stanovuje v pravidelnom preskúmaní vykonávania environmentálnych právnych predpisov, ako aj zintenzívnením opatrení proti trestným činom proti životnému prostrediu;
 - b) posilnenie integrovaného prístupu k tvorbe a vykonávaniu politiky, najmä prostredníctvom:
 - začlenenia prioritných cieľov stanovených v článku 2 do všetkých príslušných stratégií, legislatívnych a nelegislatívnych iniciatív, programov, investícií a projektov na úrovni Únie, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni tak, aby tieto stratégie, ako aj ich vykonávanie neohrozovali žiadny z prioritných cieľov stanovených v článku 2,

³² COM(2020) 80 final.

- maximalizácia prínosov z vykonávania smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ³³ a 2001/42/ES³⁴,
 - náležitá pozornosť synergiám a možným kompromisom medzi hospodárskymi, environmentálnymi a sociálnymi cieľmi, aby sa zabezpečilo, že potreby občanov v oblasti výživy, bývania a mobility budú uspokojené udržateľným spôsobom tak, aby sa na nikoho nezabudlo,
 - pravidelné hodnotenie existujúcich politík a príprava posúdení vplyvu nových iniciatív, ktoré sú založené na rozsiahlych konzultáciách v súlade s postupmi, ktoré sú zodpovedné, inkluzívne, informované a jednoducho uplatniteľné a ktoré venujú náležitú pozornosť predpokladaným vplyvom na životné prostredie a klímu;
- c) účinné začlenenie udržateľnosti životného prostredia a klímy do európskeho semestra správy hospodárskych záležitostí, vrátane národných programov reforiem a národných plánov na oživenie a odolnosť;
 - d) mobilizácia udržateľných investícií z verejných a súkromných zdrojov vrátane finančných prostriedkov a nástrojov dostupných v rámci rozpočtu Únie prostredníctvom Európskej investičnej banky a na vnútroštátnej úrovni;
 - e) postupné rušenie dotácií škodlivých pre životné prostredie na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni, čo najlepšie využívanie trhových nástrojov a nástrojov ekologického rozpočtovania vrátane tých, ktoré sú potrebné na zabezpečenie sociálneho spravodlivého prechodu, a podpora podnikov a iných zainteresovaných strán pri vývoji štandardizovaných postupov účtovníctva prírodného kapitálu;
 - f) zabezpečenie, aby environmentálne politiky a opatrenia vychádzali z najlepších dostupných vedeckých poznatkov, a posilňovanie základne environmentálnych poznatkov a jej využívania, a to aj prostredníctvom výskumu, inovácií, podpory ekologických zručností a ďalšieho budovania environmentálneho a ekosystémového účtovníctva;
 - g) využívanie potenciálu digitálnych a dátových technológií na podporu environmentálnej politiky pri súčasnom minimalizovaní ich environmentálnej stopy;
 - h) plné využívanie riešení blízkych prírode a sociálnej inovácii;
 - i) účinné uplatňovanie prísnych noriem transparentnosti, účasti verejnosti a prístupu k spravodlivosti v súlade s Dohovorom o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor)³⁵;
 - j) umožnenie, aby údaje a dôkazy súvisiace s vykonávaním 8. EAP boli verejne prístupné a ľahko dostupné bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o dôvernosti v právnych predpisoch špecifických pre danú oblasť;

³³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 124, 25.4.2014, s. 1 – 18).

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30 – 37).

³⁵ <https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>.

- k) podpora globálneho zavádzania prioritných cieľov stanovených v článku 2, zabezpečenie súdržnosti medzi vnútornými a vonkajšími koncepciami a koordinovanou činnosťou, najmä pokiaľ ide o:
- spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti klimatických a environmentálnych opatrení, ich podnecovanie a podporu pri prijímaní a vykonávaní pravidiel v týchto oblastiach, ktoré sú rovnako ambiciózne ako pravidlá Únie, a zabezpečenie toho, aby všetky výrobky uvádzané na trh Únie v plnej miere spĺňali príslušné požiadavky Únie v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie,
 - zintenzívnenie spolupráce s vládami, podnikmi a občianskou spoločnosťou v tretích krajinách a medzinárodných organizáciách s cieľom vytvárať partnerstvá a aliancie na ochranu životného prostredia a podporu spolupráce v oblasti životného prostredia v rámci G7 a G20,
 - posilnenie vykonávania Parížskej dohody, Dohovoru o biologickej diverzite a ďalších mnohostranných environmentálnych dohôd zo strany Únie a jej partnerov, a to aj zvýšením transparentnosti a zodpovednosti, pokiaľ ide o pokrok v plnení záväzkov prijatých na základe týchto dohôd,
 - posilnenie medzinárodnej environmentálnej správy odstránením zostávajúcich nedostatkov a posilnením dodržiavania a uplatňovania uznávaných medzinárodných environmentálnych zásad,
 - zabezpečenie toho, aby finančná pomoc Únie a členských štátov poskytovaná tretím krajinám podporovala Agendu 2030 OSN.
2. Dosiahnutie prioritných cieľov 8. EAP si bude vyžadovať mobilizáciu širokej podpory zapojením občanov, sociálnych partnerov a iných zainteresovaných strán a podporu spolupráce pri vypracúvaní a vykonávaní stratégií, politik alebo právnych predpisov súvisiacich s 8. EAP medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi v mestských a vidieckych oblastiach.

Článok 4 – Rámec monitorovania

1. Komisia s podporou Európskej environmentálnej agentúry a Európskej chemickej agentúry pravidelne hodnotí pokrok Únie a členských štátov pri dosahovaní prioritných cieľov stanovených v článku 2 a podáva o ňom správy, pričom zohľadňuje základné podmienky stanovené v článku 3.
2. Hodnotenie uvedené v odseku 1 zohľadňuje najnovší vývoj, pokiaľ ide o dostupnosť a relevantnosť údajov a ukazovateľov, a opiera sa o údaje dostupné v členských štátoch a na úrovni Únie, najmä o údaje prevádzkované Európskou environmentálnou agentúrou a Európskym štatistickým systémom. Týmto hodnotením nie sú dotknuté existujúce rámce a činnosti monitorovania, podávania správ a riadenia, ktoré sa vzťahujú na politiku v oblasti životného prostredia a klímy.
3. Európska environmentálna agentúra a Európska chemická agentúra podporujú Komisiu pri zlepšovaní prístupnosti a relevantnosti údajov a poznatkov, najmä tým, že:
 - a) zhromažďujú, spracúvajú a nahlasujú dôkazy a údaje pomocou moderných digitálnych nástrojov;
 - b) sa usilujú o odstránenie príslušných nedostatkov v údajoch z monitorovania;

- c) poskytujú politicky relevantné a systémové analýzy a prispievajú k plneniu politických cieľov na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni;
 - d) integrujú údaje o environmentálnych, sociálnych a hospodárskych vplyvoch a plne využívajú iné dostupné údaje, ako sú údaje poskytované v rámci programu Copernicus;
 - e) ďalej zlepšujú prístup k údajom prostredníctvom programov Únie;
 - f) zabezpečujú transparentnosť a zodpovednosť;
 - g) pomáhajú občianskej spoločnosti, verejným orgánom, občanom, sociálnym partnerom a súkromnému sektoru identifikovať klimatické a environmentálne riziká a prijímať opatrenia na ich prevenciu, zmierňovanie a prispôsobovanie sa im, ako aj podporujú ich zapojenie do odstraňovania medzier v poznatkoch.
4. Komisia pravidelne skúma potreby údajov a poznatkov na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni vrátane kapacity Európskej environmentálnej agentúry a Európskej chemickej agentúry vykonávať úlohy uvedené v odseku 3.

Článok 5 – Hodnotenie

Komisia vykoná do 31. marca 2029 hodnotenie 8. EAP. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu obsahujúcu hlavné zistenia tohto hodnotenia, ku ktorej v prípade, že to Komisia považuje za vhodné, pripojí legislatívny návrh ďalšieho environmentálneho akčného programu.

Článok 6 – Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ – „AGENTÚRY“

Obsah

1.	RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY	17
1.1.	Názov návrhu/iniciatívy	17
1.2.	Príslušné oblasti politiky	17
1.3.	Návrh sa týka:	17
1.4.	Ciele	17
1.4.1.	Všeobecné ciele	17
1.4.2.	Špecifické ciele	17
1.4.3.	Očakávané výsledky a vplyv	21
1.5.	Dôvody návrhu/iniciatívy	21
1.5.1.	Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy	21
1.5.2.	Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.	22
1.5.3.	Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti	22
1.5.4.	Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi	22
1.5.5.	Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia	23
1.6.	Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy	23
1.7.	Plánovaný spôsob riadenia	23
2.	OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA	24
2.1.	Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ	24
2.2.	Systémy riadenia a kontroly	24
2.2.1.	Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly	24
2.2.2.	Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie	25
2.2.3.	Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)	25
2.3.	Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam	25
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY	25

3.1.	Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov	25
3.2.	Odhadovaný vplyv na výdavky.....	27
3.2.1.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky	27
3.2.2.	Odhadovaný vplyv na rozpočtové prostriedky EEA a ECHA	29
3.2.3.	Odhadovaný vplyv na ľudské zdroje EEA a ECHA	30
3.2.4.	Súlad s platným viacročným finančným rámcom	33
3.2.5.	Príspevky od tretích strán.....	33
3.3.	Odhadovaný vplyv na príjmy.....	33

DOPLŇUJÚCI LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ – „AGENTÚRY“

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030 s cieľom urýchliť prechod na klimaticky neutrálne a regeneračné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje

1.2. Príslušné oblasti politiky

Oblasti politiky: 09 Životné prostredie a ochrana klímy

Činnosti:

09 02 – Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE)

09 10 – Európska environmentálna agentúra a Európska chemická agentúra

1.3. Návrh sa týka:

novej akcie

novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu³⁶

predĺženia trvania existujúcej akcie

zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Urýchliť prechod Únie na klimaticky neutrálne, čisté, regeneračné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, a to spravodlivým a inkluzívnym spôsobom, ako aj dosiahnuť environmentálne ciele Agendy 2030 Organizácie Spojených národov a jej ciele udržateľného rozvoja, čím sa plne podporia environmentálne ciele Európskej zelenej dohody.

Prispievať k lepšie integrovanému, koherentnému, multidisciplinárnemu rámcu monitorovania a podávania správ pre environmentálne a klimatické politiky v plnom súlade s cieľmi Parížskej dohody, cieľmi trvalo udržateľného rozvoja a Európskou zelenou dohodou.

1.4.2. Špecifické ciele

V roku 2015 sa prijatím cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížskej dohody o zmene klímy (COP21) uzavreli významné medzinárodné dohody. Tieto záväzky a rastúce povedomie o naliehavosti zaoberania sa problémom zmeny klímy, zhoršovania životného prostredia a rizík ohrozujúcich udržateľnosť si vyžadujú účinný 8. EAP EÚ.

Stav a perspektíva európskeho životného prostredia 2020 (SOER 2020), ktoré predložila EEA 4. decembra 2019, informovali o súčasných výzvach Európy v oblasti životného prostredia, klímy a udržateľnosti bezprecedentného rozsahu a naliehavosti; tieto výzvy si vyžadujú okamžité a koordinované opatrenia a naliehavé systémové riešenia. Hoci nedávne politické úsilie EÚ prinieslo značné výhody, problémy pretrvávajú, pokiaľ ide o stratu biodiverzity, využívanie zdrojov, potrebu riešiť zmenu klímy a jej vplyv na ľudské zdravie a dobré životné

³⁶ Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

podmienky a riziká pre ne. S cieľom priblížiť skutočný stav životného prostredia environmentálnym cieľom do roku 2030 sa treba naďalej zamerať na vykonávanie, ktoré si vyžaduje financovanie, zapojenie zainteresovaných strán, kooperatívny prístup k viacúrovňovému riadeniu a silnú vedomostnú základňu. Je potrebné vytvoriť systematickejšie dlhodobé politické rámce, inovácie pre spoločenské zmeny, preorientovanie investícií a financovania a riadenie sociálne férového a spravodlivého prechodu.

Európska zelená dohoda, ktorá bola predložená 11. decembra 2019, ohlásila 8. EAP s doplňujúcou funkciou, ktorá pomôže zabezpečiť vykonávanie, presadzovanie a účinné uplatňovanie politík a právnych predpisov v oblasti životného prostredia a klímy a bude zahŕňať nový rámec monitorovania. Týmto návrhom sa predkladá rozhodnutie týkajúce sa 8. environmentálneho akčného programu do roku 2030 s cieľom urýchliť prechod na klimaticky neutrálne a regeneračné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, ktoré sa zameriava na podporu Európskej zelenej dohody.

Jedným z kľúčových opatrení zahrnutých do 8. EAP, ktorý bol oznámený v Európskej zelenej dohode, je nový rámec monitorovania na meranie pokroku EÚ a jej členských štátov pri plnení prioritných cieľov programu a jeho vízie do roku 2050 s názvom „Žiť dobre v rámci možností našej planéty“. Hoci EÚ vytvorila niekoľko rámcov monitorovania, ktoré merajú pokrok pri dosahovaní konkrétnych dohodnutých environmentálnych cieľov, zatiaľ nie je v práve EÚ stanovený komplexný rámec na zabezpečenie koordinovaného prístupu k celkovému dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti životného prostredia a klímy a k ich prínosu k udržateľnosti, dobrým životným podmienkam a odolnosti. Je to aj príležitosť prepojiť monitorovanie environmentálnych politík s prebiehajúcimi pracovnými okruhmi Spoločného výskumného centra (JRC), EEA a iných aktérov zameranými na planetárne medze (napr. využívanie sladkej vody, zmeny vo využívaní pôdy, acidifikácia oceánov) a o stope spotreby v Únii.

Nový rámec monitorovania bude vychádzať z existujúcich rámcov monitorovania alebo riadenia v oblasti životného prostredia a klímy vrátane rámcov energetickej únie a riadenia opatrení v oblasti klímy a preskúmania vykonávania environmentálnych právnych predpisov a bude ich dopĺňať, pričom ním nebudú dotknuté. Bude v úplnom súlade s prebiehajúcimi prácami v nadväznosti na vytýčené ciele Európskej zelenej dohody, ako je napríklad nové monitorovanie biodiverzity a nulového znečistenia, ako aj aktualizované monitorovanie obehového hospodárstva. Monitorovanie 8. EAP bude vychádzať najmä z existujúcich údajov, nástrojov monitorovania a podávania správ, aby sa zabránilo duplicitě a obmedzila administratívna záťaž pre členské štáty, pričom sa využije táto príležitosť na odstránenie nedostatkov v ukazovateľoch (nulové znečistenie a prepojenie medzi environmentálnou a sociálnou politikou). Konkrétnejšie stavia na úspechoch dosiahnutých v rámci opatrení na zefektívnenie podávania správ o životnom prostredí, ktoré prebiehajú už od roku 2017³⁷, čím pomáha rozvíjať koherentné posolstvá v rôznych monitorovacích cvičeniach.

Rámec monitorovania by mal zabezpečiť zodpovednosť a plnenie záväzkov, spočívať na jasných ukazovateľoch založených na výsledkoch a služiacich na meranie pokroku a mal by vychádzať z existujúcich rámcov monitorovania a nástrojov na podávanie správ prevádzkovaných najmä, ale nie výlučne Európskou environmentálnou agentúrou a jej sieťou Eionet, a mal by byť s nimi v súlade, pričom by sa malo zabrániť duplicitě a dodatočnej administratívnej záťaži pre členské štáty a iné orgány zodpovedné za podávanie správ. Na agentúru ECHA sa takisto apeluje, aby prispela k tomuto procesu a poskytovala informácie o udržateľnom používaní chemických látok.

³⁷ Pozri https://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/fc_actions_en.htm.

Na fungovanie a podporu **monitorovacieho rámca 8. EAP** je potrebné poskytnúť Európskej environmentálnej agentúre (EEA) a Európskej chemickej agentúre (ECHA) dodatočné zdroje. Dané zdroje nie sú novými zdrojmi, ale budú poskytnuté agentúram z programu LIFE (ktorý podporuje aj ich hlavné činnosti) s cieľom dodržať návrh VFR, o ktorom sa v súčasnosti rokuje s rozpočtovým orgánom. Použijú sa na posilnenie zamestnancov agentúr, ktoré budú vykonávať prácu súvisiacu s Európskou zelenou dohodou, ako aj najmä na podporu a prispievanie k monitorovaniu a podávaniu správ v rámci 8. EAP. Konkrétne:

- **Európska environmentálna agentúra (EEA):** Monitorovanie a podávanie správ EEA o rôznych politikách v oblasti životného prostredia a klímy a o správe o stave životného prostredia (SOER) bude základom rámca monitorovania. Je potrebné prispôbiť a posilniť novú stratégiu EEA a jej viacročný pracovný program a zdroje EEA, aby sa zabezpečilo dynamické, koherentné, viacvrstvové a prierezové monitorovanie založené na integrácii rôznych zdrojov informácií a podávanie správ na rôznych úrovniach (vnútroštátnej, regionálnej, medzinárodnej). Rámec monitorovania by mal byť prispôbený identifikovaným požiadavkám a potrebám na podávanie správ stanoveným v 8. EAP, aby sa umožnilo účinné informovanie občanov o výzvach a reakciách a aby sa uľahčila politická diskusia na vysokej úrovni v Európskom parlamente a Rade.

Zatiaľ čo monitorovanie a podávanie správ o stave životného prostredia patria do súčasného mandátu zakladajúceho nariadenia EEA, uvedené úlohy v oblasti monitorovania a podávania správ **budú zahŕňať dodatočné úlohy EEA**, a preto si budú vyžadovať viac zdrojov. Po dôkladnej analýze vykonanej spolu s EEA s cieľom analyzovať možné synergie, ale aj strategicky plánovať budúcu prácu v reakcii na priority Európskej zelenej dohody, by EEA potrebovala od roku 2021 tieto dodatočné nové pracovné miesta pokrývajúce obdobie nového VFR (2021 – 2027):

9 miest dočasných zamestnancov (DZ) a 6 miest zmluvných zamestnancov (ZZ) na tieto nové úlohy a činnosti:

aktualizácia rámca na monitorovanie obehového hospodárstva (podpora hodnotiacej tabuľky obehového hospodárstva) a podpora odvetvových iniciatív obehového hospodárstva (1 DZ),

podávanie správ o vykonávaní opatrení obehového hospodárstva, o udržateľných investíciách a monitorovaní vplyvu investícií obehového hospodárstva financovaných z EÚ (1 ZZ),

podpora rozvoja stratégie EÚ v oblasti biodiverzity a rozvoja rámca monitorovania biodiverzity a ekosystémov s dôrazom na oblasti, na ktoré sa majú vzťahovať nové iniciatívy (pôda, pôda a lesy) (1 DZ, 2 ZZ),

monitorovanie biodiverzity a zdravia ekosystémov (s dôrazom na sladkovodné a morské prostredie) ako príspevok k nulovému znečisteniu (zníženie morského odpadu) a budovanie netoxického životného prostredia (1 DZ),

integrovaná analýza vplyvov znečistenia na životné prostredie a zdravie a podávanie správ o nových oblastiach (napr. pitná voda, opätovné využívanie vody, SEVESO, ortuť) a prierezových oblastiach stratégie nulového znečistenia Európskej zelenej dohody v úzkej spolupráci s agentúrou ECHA a EFSA (1 DZ),

posilnená kapacita na integrovanú analýzu a hodnotenia rôznych oblastí politiky Európskej zelenej dohody (napr. prepojenie biodiverzity s iniciatívami v oblasti nulového znečistenia a iniciatívy „z farmy na stôl“). Týka sa to aj integrovaného hodnotenia smernice o povodniach,

smernice o komunálnych odpadových vodách, ale aj smernice o dusičnanoch a začlenenia koncepcie sladkovodného a morského ekosystému do hospodárskej transformácie (ročná stratégia udržateľného rastu) a adaptácie na zmenu klímy (1 ZZ),

zlepšenie monitorovania 8. EAP a politik v oblasti klímy v digitálnej ére – plné využívanie údajov z databázy COPERNICUS, integrácia občianskej vedy a iných zdrojov informácií na dynamické monitorovanie a vykonávanie politiky v oblasti životného prostredia – zlepšenie včasnosti poskytovania, vizualizácie a prístupu k informáciám (2 ZZ),

posilnenie medzinárodného rozmeru monitorovania životného prostredia a klímy, podpora diplomacie a rokovaní v oblasti životného prostredia a klímy (1 DZ),

monitorovanie a hodnotenie vnútroštátnych politik a opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy a ich prepojenie s inými environmentálnymi cieľmi (1 DZ),

podpora členských štátov pri monitorovaní a hodnotení politik na zmiernenie zmeny klímy a ich prepojenie s kvalitou ovzdušia a ambíciou nulového znečistenia (1 DZ),

monitorovanie ľudského zdravia a vplyvov zmeny klímy a adaptácie na ňu prostredníctvom virtuálneho strediska pre monitorovanie klímy a zdravia v kontexte Európskej zelenej dohody a jej stratégie nulového znečistenia pre netoxické prostredie (1 DZ),

podpora nových metód monitorovania skutočnej spotreby paliva a emisií ľahkých a ťažkých úžitkových vozidiel (od roku 2022) (1 DZ).

Personálny základ EEA pre návrh 8. EAP

Na zabezpečenie prínosu EEA k monitorovaniu a podávaniu správ v rámci 8. EAP je takisto nevyhnutné zachovať od roku 2021 a počas celého nasledujúceho obdobia VFR (2021 až 2027) pridelovanie zdrojov, ktoré boli dodatočne pridelené na tento účel v rokoch 2018 až 2020. Základ pre výpočet dodatočných potrebných zdrojov EEA by preto mali byť zdroje prijaté v konečnom rozpočte EÚ na rok 2020 (t. j. 130 pracovných miest uvedených v pláne pracovných miest, 74 ZZ a 20 VNE). Tým by sa mala zabezpečiť kontinuita nových hlavných úloh pridaných v období 2018 – 2020, a to najmä:

– Pomocná úloha EEA pri monitorovaní, kontrole, nahlasovaní a šírení informácií o kľúčových rozmeroch klimatických cieľov 8. EAP, dekarbonizácie (zníženie emisií skleníkových plynov a energie z obnoviteľných zdrojov) a energetickej efektívnosti je stanovená v článku 42 nariadenia (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy. Tri dodatočné pracovné miesta pre zmluvných zamestnancov (ZZ) boli pridelené a zahrnuté do rozpočtu na obdobie do roku 2020 súčasného VFR s uvedením neobmedzeného trvania. Tieto tri pracovné miesta by sa mali zachovať počas obdobia nového VFR, zmeniť na pracovné miesta pre dočasných zamestnancov (DZ), aby sa v plnej miere a natrvalo zohľadnili príslušné dodatočné úlohy presunuté na EEA.

– Dodatočné pracovné miesta pridelené agentúre pri zostavovaní rozpočtu na rok 2020 (5 DZ a 2 ZZ) a nariadením (EÚ) 2018/956 (2 ZZ), ktoré sú kľúčové pre vykonávanie súčasných politik v oblasti životného prostredia a klímy. Tieto pracovné miesta pokrývajú činnosti, ktoré sa už vykonávajú (pozri ďalej) a sú súčasťou personálneho základu agentúry:

a) zmierňovanie zmeny klímy, začlenenie LULUCF do inventarizačnej platformy skleníkových plynov a systémová analýza odvetví klímy, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva;

b) systematická analýza vodohospodárskej politiky v meniacej sa klíme;

c) integrovaná analýza hospodárskeho vplyvu environmentálnej a udržateľnej a spravodlivej transformácie;

d) modernizácia nástrojov na monitorovanie biodiverzity;

e) integrácia údajov programu Copernicus do monitorovania a podávania správ v oblasti životného prostredia;

f) monitorovanie a nahlasovanie emisií CO₂ a spotreby paliva nových ťažkých úžitkových vozidiel.

• **Európska chemická agentúra (ECHA):** ECHA bude zohrávať dôležitú úlohu pri príprave nadchádzajúcej stratégie EÚ pre udržateľné chemické látky.

Na splnenie uvedených úloh by ECHA potrebovala od roku 2020 tieto nové pracovné miesta:

1 DZ a 1 ZZ na riadenie a konsolidáciu databáz a poskytovanie údajov o chemikáliách s cieľom doplniť príslušné správy o vznikajúcich rizikách a na prispievanie k ukazovateľom chemickej politiky a ďalším vstupom do práce EEA.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Hlavným cieľom plánovaných opatrení je poskytnúť komplexný monitorovací rámec vhodný pre nový 8. EAP, ale aj podporovať vzájomné prepojenia a synergie medzi 8. EAP a príslušnými iniciatívami v rámci Európskej zelenej dohody. Do úvahy prichádzajú samozrejme nedávno prijatý plán pre obehové hospodárstvo, **európsky klimatický predpis zakotvujúci cieľ klimatickej neutrality do roku 2050**, stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, stratégia „z farmy na stôl“, ale aj pripravované iniciatívy ako stratégia nulového znečistenia a **Chemikálie – stratégia udržateľnosti**.

Tento nový prístup k monitorovaniu, ktorý integruje najmodernejšie digitálne nástroje, bude poskytovať analýzy založené na dôkazoch, dobre vymedzené podávanie správ na rôznych úrovniach a odvetviach a bude ďalej podporovať povinnosti EÚ týkajúce sa podávania správ na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni.

Cieľom dobre štruktúrovaného a plánovaného rámca a činnosti podávania správ je prispieť k zmysluplnému hodnoteniu 8. EAP, informovať tvorcov politik a iniciovať diskusie na vysokej úrovni v Rade a Európskom parlamente.

Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Vykonávanie akcií plánovaných v návrhu bude monitorovať Komisia. Ukazovatele by mohli zahŕňať:

– počet správ o tematických oblastiach (obežné hospodárstvo, biodiverzita, lesy, pôda, voda a moria, vzduch, hluk, odpad, emisie atď.),

– počet horizontálnych monitorovacích správ o pokroku pri vykonávaní 8. EAP, cieľov udržateľného rozvoja, preskúmania vykonávania environmentálnych predpisov (EIR) a Európskej zelenej dohody v reakcii na príslušné cykly podávania správ (tretí cyklus podávania správ sa ukončí v júni 2027 pred skončením platnosti 8. EAP).

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Návrh 8. EAP je reakciou na článok 192 ods. 3 zmluvy a nadväzuje na výsledky nedávneho hodnotenia 7. EAP.

Komisia zhodnotí pokrok v kontexte troch po sebe nasledujúcich cyklov podávania správ o EIR v rokoch 2022, 2024 a 2027.

V kontexte druhého cyklu podávania správ v roku 2024, ktorý sa má dokončiť včas, aby sa do konca mandátu tejto Komisie informovalo o pokroku vo vykonávaní Európskej zelenej dohody, 8. EAP, dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a vízie tohto programu do roku 2050 zakotvenej v článku 2 rozhodnutia, Komisia zhodnotí a overí potrebu preskúmať priority Únie v oblasti životného prostredia a klímy stanovené v Európskej zelenej dohode a prioritné ciele stanovené v tomto programe.

Tretí cyklus podávania správ sa ukončí do júna 2027 v dostatočnom časovom predstihu pred skončením platnosti tohto programu.

- 1.5.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Dôvody na akciu na európskej úrovni (ex-ante):

Potreba zabezpečiť efektívne, koherentné a pohotové monitorovanie 8. EAP a všetkých politík EÚ v oblasti životného prostredia a klímy je zakotvená v Zmluve o EÚ.

Očakávaný prínos vytvorený Úniou (ex-post):

Rámec monitorovania bude monitorovacím nástrojom 8. EAP a Európskej zelenej dohody. Podporí plnenie ohlasovacích povinností, uľahčí diskusie na vysokej úrovni a prispeje k posudzovaniu a hodnoteniu dosiahnutých výsledkov 8. EAP.

- 1.5.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Neuplatňuje sa

- 1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Cieľ tohto návrhu je v súlade s viacerými ďalšími politikami EÚ a prebiehajúcimi iniciatívami vyplývajúcimi z Európskej zelenej dohody. **Prioritnými cieľmi 8. environmentálneho akčného programu sú:**

a) dosiahnuť, aby sme v roku 2050 dobre žili v ekologických medziach našej planéty. Zdrojom našej prosperity a zdravého prostredia bude inovatívne obehové hospodárstvo, v ktorom sa ničím neplytvá a v ktorom sú prírodné zdroje spravované udržateľne a biodiverzita je chránená, cenená a obnovovaná spôsobmi, ktoré posilňujú odolnosť našej spoločnosti. Naše klimaticky neutrálne hospodárstvo je oddelené od využívania zdrojov a tým udáva tempo pre bezpečnú a udržateľnú globálnu spoločnosť;

b) dosiahnuť ciele Únie v oblasti životného prostredia a klímy stanovené v Európskej zelenej dohode s cieľom splniť Agendu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj, najmä pokiaľ ide o:

- klimatickú neutralitu do roku 2050, ako sa uvádza v klimatickom predpise,
- klimaticky neutrálne, čisté a obehové hospodárstvo,
- ochranu a obnovu ekosystémov a biodiverzity,
- stratégiu nulového znečistenia pre netoxické prostredie a ochranu zdravia občanov,

c) dosiahnuť úplný súlad s existujúcim *acquis* v oblasti životného prostredia a klímy;

d) vykonávať opatrenia, politiky a prístupy stanovené v článku 3 tohto programu, ktoré spolu tvoria podporný rámec pre transformačnú zmenu.

1.5.5. *Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

Neuplatňuje sa

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

obmedzené trvanie

- Návrh/iniciatíva je v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR.
- Finančný vplyv trvá od RRRR do RRRR.

neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2021,
- a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia³⁸

Priame riadenie na úrovni Komisie prostredníctvom

- výkonných agentúr

Zdieľané riadenie s členskými štátmi

Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- subjekty uvedené v článkoch 70 a 71,
- verejnoprávne subjekty,
- súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,
- súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,
- osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

Poznámky

Neuplatňuje sa

³⁸ Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uvedte časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

V návrhu sa stanovuje rozhodnutie, ktorým sa prijíma 8. environmentálny akčný program Únie. V návrhu 8. EAP sa uvádza potreba ambiciózneho programu zabezpečujúceho pravidelné monitorovanie a podávanie správ o stave životného prostredia a o úsilí členských štátov vykonávať opatrenia v oblasti životného prostredia a klímy (článok 4 ods. 1). Práca posilní využívanie dohodnutých ukazovateľov v rôznych oblastiach politiky v oblasti životného prostredia a klímy a bude vychádzať zo zásad INSPIRE pre využívanie priestorových údajov a digitálnych informácií (COPERNICUS). Súdržné, multidisciplinárne a aktualizované podávanie správ bude základom poskytovania informácií verejnosti a hodnotenia pokroku v otázkach klímy a životného prostredia. Okrem toho sa na základe týchto správ uskutoční diskusia na vysokej úrovni, na ktorej budú Rada a Parlament diskutovať o stave výziev v oblasti životného prostredia a klímy a posudzovať súdržnosť politík a opatrení EÚ, ktoré ich riešia a plnia ciele Európskej zelenej dohody. Zapojenie EEA a ECHA je pre túto prácu mimoriadne dôležité. Rovnako pre stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity je úloha monitorovania a plného využívania digitálnych informácií rozhodujúca pre monitorovanie stavu zraniteľných a hodnotných ekosystémov a ich služieb. Interoperabilita databáz a hĺbková analýza údajov z rôznych zdrojov poskytujú cenné informácie o vplyve ľudskej činnosti na životné prostredie a klímu. Pravidelné podávanie správ o týchto vplyvoch signalizuje nielen negatívne vplyvy, ale aj reakcie na pozitívne riadiace opatrenia a ochranné opatrenia. Týmto spôsobom monitorovanie a podávanie správ poskytuje informácie o výkonnosti programov, akcií a finančných zdrojov Spoločenstva na mieste, tak na úrovni EÚ, ako aj na medzinárodnej úrovni.

Budú sa uplatňovať štandardné pravidlá monitorovania a podávania správ o dotáciách EÚ pre tradičné agentúry.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Riadenie bude uskutočňovať priamo Komisia aj nepriamo Európska environmentálna agentúra (EEA) a Európska chemická agentúra (ECHA).

Spoluzákonnodarcovia preskúmajú vhodnosť úplne nepriamej koncepcie riadenia prostredníctvom dvoch (alebo potenciálne viacerých) decentralizovaných agentúr (EEA, ECHA, ale prípadne aj EFSA).

Pokiaľ ide o stratégiu kontroly, všetky decentralizované agentúry úzko spolupracujú s Útvorom Komisie pre vnútorný audit s cieľom zabezpečiť dodržiavanie príslušných noriem vo všetkých oblastiach rámca vnútornej kontroly. Uvedené úpravy sa budú vzťahovať aj na úlohu agentúr v kontexte súčasného návrhu.

Okrem toho Európsky parlament na základe odporúčania Rady a po zohľadnení zistení Európskeho dvora auditorov každý rozpočtový rok zvažuje, či agentúram udelí absolútorium za plnenie rozpočtu.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie*

V súvislosti s legálnym, hospodárskym, efektívnym a účinným použitím rozpočtových prostriedkov vyplývajúcim z opatrení, ktoré má vykonávať EEA a ECHA v kontexte tohto návrhu, táto iniciatíva neprináša nové významné riziká, na ktoré by sa nevzťahoval existujúci rámec vnútornej kontroly. Opatrenia, ktoré sa majú vykonať v kontexte tohto návrhu, sa začnú v roku 2021 a budú pokračovať počas celého nového viacročného finančného rámca (VFR).

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Systémy riadenia a kontroly sú stanovené v nariadeniach, ktorými sa v súčasnosti riadi fungovanie EEA a ECHA. Tieto subjekty úzko spolupracujú s Útvorom Komisie pre vnútorný audit s cieľom zabezpečiť, aby sa príslušné štandardy dodržiavali vo všetkých oblastiach rámca vnútornej kontroly.

Európsky parlament každý rok na základe odporúčania Rady udelí EEA aj ECHA absolútorium za plnenie ich rozpočtu.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uvedte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Na účely boja proti podvodom, korupcii a iným nezákonným činnostiam sa na EEA a ECHA bez akéhokoľvek obmedzenia uplatňujú ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym orgánom pre boj proti podvodom (OLAF). EEA a ECHA majú špecializovanú stratégiu boja proti podvodom a zodpovedajúci akčný plán. V nariadeniach, ktorými sa zriaďuje EEA a ECHA, sú navyše uvedené ustanovenia o plnení a kontrole rozpočtu EEA a ECHA a o uplatniteľných rozpočtových pravidlách vrátane pravidiel zameraných na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY³⁹

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

³⁹ Predložené rozpočtové údaje sú orientačné a nemajú vplyv na rozpočtové postupy po prijatí viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ⁴⁰	krajín EZVO ⁴¹	kandidátskych krajín ⁴²	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
3	09 02 01 Príroda a biodiverzita	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
3	09 02 02 Obehové hospodárstvo a kvalita života	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
3	09 02 03 Zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na túto zmenu	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
3	09 10 02 – Európska agentúra pre životné prostredie	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
3	09 10 01 – Európska chemická agentúra	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

⁴⁰ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁴¹ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁴² Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky⁴³

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Očakáva sa, že okruh 3 ostane neutrálny a nebude mať vplyv na tieto návrhy. Potrebné zdroje pre EEA a ECHA sa odpočítajú z rozpočtu programu LIFE podľa rozdelenia pre EEA (2/3 nákladov pre GR pre životné prostredie a 1/3 nákladov pre GR pre oblasť klímy), zatiaľ čo zdroje potrebné pre ECHA plne pokryje GR pre životné prostredie.

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	Okruh 3: Prírodné zdroje a životné prostredie
---	-------	---

Stále ceny

GR ENV a GR CLIMA: <09 02 01, 09 02 02, 09 02 03>			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Zníženie v 09 02 01 – GR ENV	Záväzky	(1a)	1,385	1,405	1,428	1,450	1,474	1,496	1,522	10,160
	Platby	(2 a)	1,385	1,405	1,428	1,450	1,474	1,496	1,522	10,160
Zníženie v 09 02 02 – GR ENV	Záväzky	(1b)	1,062	1,079	1,096	1,113	1,130	1,148	1,166	7,794
	Platby	(2b)	1,062	1,079	1,096	1,113	1,130	1,148	1,166	7,794
Zníženie v 09 02 03 – GR CLIMA	Záväzky	(1c)	1,062	1,079	1,096	1,113	1,130	1,148	1,166	7,794
	Platby	(2c)	1,062	1,079	1,096	1,113	1,130	1,148	1,166	7,794
Zníženie operačných rozpočtových prostriedkov pre GR ENV a GR CLIMA <09 02 01, 09 02 02 a 09 02 03> SPOLU	Záväzky	= 1a + 1b + 1c	3,509	3,563	3,620	3,676	3,734	3,792	3,854	25,748
	Platby	= 2a + 2b + 3c	3,509	3,563	3,620	3,676	3,734	3,792	3,854	25,748

⁴³ Predložené rozpočtové údaje sú orientačné a nemajú vplyv na rozpočtové postupy po prijatí viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.

EEA: <09 10 02>			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Hlava 1	Závazky	(1)	2,462	2,511	2,562	2,613	2,665	2,718	2,773	18,304
	Platby	(2)	2,462	2,511	2,562	2,613	2,665	2,718	2,773	18,304
Hlava 2	Závazky	(1a)	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	1,575
	Platby	(2 a)	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	1,575
Hlava 3	Závazky	(3 a)	500	500	500	500	500	500	500	3,500
	Platby	(3b)	500	500	500	500	500	500	500	3,500
Rozpočtové prostriedky pre EEA <09 10 02> SPOLU	Závazky	= 1 + 1a + 3a	3,187	3,236	3,287	3,338	3,390	3,443	3,498	23,379
	Platby	= 2 + 2a + 3b	3,187	3,236	3,287	3,338	3,390	3,443	3,498	23,379
ECHA: <09 10 01>			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Hlava 1	Závazky	(1)	0,272	0,277	0,283	0,288	0,294	0,300	0,306	2,019
	Platby	(2)	0,272	0,277	0,283	0,288	0,294	0,300	0,306	2,019
Hlava 2	Závazky	(1a)	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
	Platby	(2 a)	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
Hlava 3	Závazky	(3a)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Platby	(3b)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Rozpočtové prostriedky pre ECHA <09 10 01> SPOLU	Závazky	= 1 + 1a + 3a	0,322	0,327	0,333	0,338	0,344	0,350	0,356	2,369
	Platby	= 2 + 2a + 3b	0,322	0,327	0,333	0,338	0,344	0,350	0,356	2,369

3.2.2. *Odhadovaný vplyv na rozpočtové prostriedky EEA a ECHA*

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy ↓			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU								
	VÝSTUPY																	
	Druh ⁴⁴	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁴⁵ ...																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
NÁKLADY SPOLU																		

⁴⁴ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁴⁵ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Odhadovaný vplyv na ľudské zdroje EEA a ECHA

3.2.3.1. Zhrnutie

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

EEA a ECHA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	1,993	2,033	2,074	2,115	2,158	2,201	2,245	14,820
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)								
Zmluvní zamestnanci	740	755	770	786	801	817	834	5,503
Vyslaní národní experti								
SPOLU	2,734	2,778	2,844	2,901	2,959	2,018	3,087	20,323

Poznámka: Ceny predpokladajú úpravu o 31,9 % pre pracovné miesta v EEA (v Kodani) a 2 % indexáciu plátov za celé obdobie VFR (pracovné miesta EEA aj ECHA).

Požiadavky na pracovníkov (ekvivalent plného pracovného času):

EEA a ECHA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD) EEA = 9, ECHA = 1	10	10	10	10	10	10	10	
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)								
Zmluvní zamestnanci EEA = 6, ECHA = 1	7	7	7	7	7	7	7	
Vyslaní národní experti								
SPOLU	17	17	17	17	17	17	17	

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov pre (nadriadené) GR

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie **dodatočných** ľudských zdrojov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa zaokrúhľujú na celé čísla (alebo najviac na jedno desatinné miesto)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)⁴⁶								
XX 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)								
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)								
XX 01 04 yy ⁴⁷	– ústredie ⁴⁸							
	– delegácie							
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)								
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)								
Iné rozpočtové riadky (uved'te)								
SPOLU								

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov na túto činnosť a najmä na rozšírený rámec monitorovania, ktorý sa zavedie, budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR. *Prípadne sa potreby vyrovnajú akýmikoľvek dodatočnými pridelenými prostriedkami, ktoré sa môžu prideliť riadiacim GR v rámci ročného postupu pridel'ovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.*

⁴⁶ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

⁴⁷ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

⁴⁸ Najmä pre štrukturálne fondy, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky fond pre rybné hospodárstvo (EFRH).

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	
Externí zamestnanci	

Opis výpočtu nákladov na ekvivalent plného pracovného času by mal byť uvedený v oddiele 3 prílohy V.

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

- Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

--

- Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca⁴⁹.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

- Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
Xxxxx								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - vplyv na vlastné zdroje
 - vplyv na iné príjmy
 - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁵⁰					Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3		
Článok								

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

⁴⁹ Pozri články 11 a 17 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020.

⁵⁰ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

Uved'te spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.